

Włodzimierz hr. Dzieduszycki.

Ur. dnia 22. czerwca 1825 r. w Jaryczowie na Podolu z ojca Józefa Kalasantego i matki Pauliny z Działyńskich, córki Ksawerego z Kościeleca hr. Działyńskiego, senatora-wojewody Królestwa Polskiego. W pierwszej młodości okazywał szczególniejsze zamiłowanie do nauk przyrodniczych, które pod umiejętnem kierownictwem wyborowych nauczycieli nadało życiu Jego późniejszemu pewien ściśle wytknięty kierunek obfitujący w tak błogie owoce dla nauki polskiej i całego narodu. Objąwszy po śmierci ojca zarząd całego majątku, zaczął z tem większą gorliwością gromadzić skarby naukowe z dziedziny botaniki i ornitologii, które wraz z biblioteką umieścił w gmachu przy ulicy Teatralnej, stanowiącym dzisiejsze Muzeum im. Dzieduszyckich. Nie zajmując się polityką, oddał się tem gorliwiej pracy około podniesienia przemysłu krajowego. Stał się jednym z głównych założycieli Muzeum przemysłowego miejskiego, którego był prezesem przez długie lata, jako delegat występował z dobrym skutkiem na wystawach wiedeńskiej (1873 r.) i paryskiej (1878r.), a jako prezes komitetu pierwszej wystawy krajowej we Lwowie r. 1877 pokazał krajowi, co na polu przemysłu dotychczas zdziałano a co jeszcze zdziałać można.

W uznaniu tych zasług nadała Rada miasta Lwowa w styczniu 1877 r. śp. Dzieduszyckiemu obywatelstwo honorowe, który r. 1876 po Alfredzie Potockim objął łaskę marszałkowską w Sejmie krajowym a od r. 1884 został członkiem Izby Panów. Zamieniwszy marszałkostwo na ciche życie, oddał się cały nauce i gromadzeniu skarbów naukowych, które podczas pobytu Cesarza we Lwowie r. 1880 ofiarował krajowi, której to darowiznie zabezpieczył trwałość przez ustanowienie ordynacyi familijnej imienia Dzieduszyckich, uchwalonej ustawą w grudniu 1893 r.

Oddany uporządkowaniu tych zbiorów, miał dosyć jeszcze czasu, żeby nie spuszczać z oka innych działów pracy narodowej. Jego to ofiarności należy się uznanie za ogłoszenie konkursu na opisanie któregośkolwiek powiatu Galicyi, dzięki czemu niejedna monografia gruntowna z zakresu geografii i etnografii ujrzała światło dzienne. Również bogate zbiory etnograficzne zgromadził w swoim muzeum, które choć nie przystępne dotychczas dla szerszej publiczności z powodu jeszcze nie uporządkowania, przedstawiają przecież bogatą skarbnicę, z której późniejszy badacz na tem polu z pożytkiem korzystać będzie. Opis działu jednego, uporządkowanego wydał krótko przed śmiercią swoją p. t. Huculszczyzna, Lwów 1899 z licznymi i pięknymi rycinami.

W uznaniu tych zasług na polu nauki i etnografii mianował go Uniwersytet lwowski r. 1894 doktorem *honoris causa*, a Towarzystwo nasze na drugim walnem zgromadzeniu d. 21 stycznia 1896 r. członkiem honorowym „w uznaniu usiłowań jego około popierania badań ludoznawczych w kraju naszym i około utworzenia niezwykle cennych zbiorów etnograficznych w muzeum im. Dzieduszyckich“. Śp. Dzieduszycki należał do tych magnatów polskich, których życie pozostanie niezatarte w pamięci narodu, jako zacnego i dobrze zasłużonego syna Ojczyzny.

Cześć Jego pamięci!